06/12/2018

Българската Православна Църква с позиция относно Истанбулската Конвенция и пред Европейската Комисия

На 4. 12. 2018 г. в Брюксел, по инициатива на Европейската комисия и под председателството на комисаря по правосъдие, права на потребителите и равенство на половете г-жа Вера Юрова, на високо равнище се проведе конференция на тема “Прекратяване на насилието срещу жените – равносметка и следващи стъпки”. В конференцията взеха участие членове на Съвета на Европа, членове на Европейския парламент, представители на Световната банка, представители на европейски правителства – министри, зам. министри, политици, неправителствени организации и Комитетът на представителите на Православните църкви в Европейския съюз (CROCEU). Делегацията, представляваща CROCEU бе в състав: Видински митр. Даниил (БПЦ-БП), архим. Емилиан Бояну (Вселенска патриаршия), архим. Нектарий

Йоану (Кипърска архиепископия) и прот. д-р Добромир Димитров, пълномощник на Западно- и Средноевропейския митрополит Антоний в CROCEU и доц. Д-р Мария Кьосева, юридически съветник на БПЦ-БП. Като официален представител на БПЦ – Българска Патриаршия в CROCEU предложение за участие в конференцията към представителите от Българската Православна Църква отправи Западно- и Средноевропейски митрополит Антоний.

Основна тема на форума беше превенция и борба с насилието срещу жени и момичета. Представиха се редица проекти за превенция на насилието над жени и момичета в Европа, работа с жертвите и осигуряване на защита и социализация; обсъжда се също необходимостта от ефективни мерки срещу извършителите. Европейските структури заявиха, че се нуждаят от интелигентно законодателство, което да урежда взаимоотношенията, наказанията и превенцията на насилието, като визираха Истанбулската конвенция и нейната ратификация от страните членки на Европейския съюз. Отвъд емоционалното говорене, трябва да се подчертае, че не всички членки на Съвета на Европа са ратифицирали ИК. Тук трябва да отбележим, че отказът от ратифициране на ИК не е обусловен от някаква скрита държавна политика, насочена против равенството на половете, а произтича от резерви по определени разпоредби в документа.

Изключителен интерес и активни дебати породи участието на българската църковна делегация и по-специално експозето на доц. Д-р Мария Кьосева, която беше един от докладчиците в програмата, както и силното заключително изказване на Видинския митрополит Даниил.

От името на CROCEU доц. Д-р Мария Кьосева представи официалното становище на БПЦ-БП по Истанбулска конвенция. Тя изрази позицията на БПЦ, че подкрепя усилията на международните и европейски институции, както и органите на държавната власт в Република България за защита на жените от всички форми на насилие. Доц. д-р Кьосева заяви, че Св. Синод на БПЦ-БП се обяви против въвеждането чрез Истанбулската конвенция на понятия, несъвместими с българския обществен ред, непознати в националната ни правна система, както и срещу прокарването на идеи, несъвместими с вярата на Светата Православна църква. Основен акцент от нейното първоначално експозе беше върху легалната дефиниция „пол“(“gender”) и въведените нови критерии за недискриминация, „социален пол“(“gender”) и „идентичност, основана на пола“, което противоречи на чл. 6 от Конституцията. Очаквано, експозето на г-жа Кьосева предизвика много

въпроси от участниците от различни държави. В отговорите си тя представи основни аргументи от Решението на Конституционния съд, с което Истанбулската конвенция бе обявена като противоречаща на българската конституция. Доц. Кьосева обобщи, че с този юридически акт на КС политическият дебат в България за приключил и заяви, че във връзка с това решение следва да се има предвид чл. 4 от Договора за ЕС, според който държавите могат да се позоват на национална идентичност, включително и конституционна. Доц. Кьосева зададе един уточняващ въпрос към представителите на Европейската комисия по повод решения 865/2017 и 866/2017 г. на Съвета на ЕС относно мандата на ЕК за подписване на Истанбулската конвенция, наравно с държавите – членки. Тя уточни, че ЕК е получила мандат да подпише от името на ЕС като субект на международното право Конвенцията в областта на съдебното сътрудничество по наказателни дела, правото на убежище и забраната за връщане при условие за сключването на посочената конвенция. Обърна специално внимание на съдържанието на чл.78 от Конвенцията за възможностите за резерви само по определени въпроси. Това се отнася до всички подписали страни на този международен договор.

Изключително впечатление направи заключителното изказване на митрополит Даниил, който защити авторитета на БПЦ и достойнството на българската държава в отговор на редица изказвания за българската позиция по Истанбулската конвенция. Той подчерта, че Православната църква е категорично против насилието под всякаква форма над жени и момичета, както и над всеки човек. Православната църква познава в детайли насилието, заявявайки, че най-голямото страдание и насилие извършвано над човек е разпъването на кръста на Господ Иисус Христос. Припомни, за насилието и страданието на БПЦ през 500 вековното османско владичество и тоталитарния режим, като примери, които показват, че БПЦ и Православната църква въобще знаят какво е насилие, защото са били потърпевши. Но също така БПЦ е отзивчива към страданието на хора, които търпят насилие: България е единствената държава, която през втората световна война спасява българските евреи от унищожение в лагерите на смъртта и съществен принос за това има БПЦ. Той каза, че православните църкви могат много да допринесат за борбата срещу насилие над жени, защото ако настоящият форум се запознава с редица законодателни инициативи и различни програми в тази насока, то Православната църква разполага с ефективните средства за борба с причината за всяко насилие, която е гнева и действието на страстите в човека. Той призова г-жа Юрова и представителите на европейските институции да се вслушват в гласа на

Православните църквите по важни обществени въпроси и призова за обединени усилия на държавите, европейските институции и църквите за защита на жените от насилие.

Еврокомисар Вера Юрова благодари на митрополит Даниил и призна, че против Истанбулската конвенция са се изказали и католическата църква и много други църкви и че за в бъдеще църквите трябва да бъдат изслушани в обобществите дебати от дневния ред на европейското общество. Тя подчерта необходимостта да се предприемат конкретни мерки, за да се намали насилието срещу жените, а след това коментира и Истанбулската конвенция.

CROCEU излезе с обща декларация, в която се казва, че комитетът подкрепя и споделя становището и позицията на Светия Синод на БПЦ-БП и че терминът “социален пол” в ИК противоречи на социалната и правна реалност, както и на утвърдените нравствени норми.

Митрополит Даниил връчи поздравителен адрес на г-жа Юрова от името на Негово Светейшество Българския патриарх Неофит, в което той ѝ пожелава здраве, дълголетие и сили за работа по факторите, които обединяват европейското общество и зачитат националната и конституционна идентичност на държавите – членки на Европейския Съюз.